

*Філіпенко Т.В., д.держ.упр, професор,  
професор кафедри менеджменту ЗЕД  
Донецький державний університет управління  
м. Донецьк*

## **МІСЦЕ ФІНАНСОВИХ ЗНАНЬ У ПІДГОТОВЦІ МЕНЕДЖЕРІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

В сучасних умовах лібералізації зовнішньоекономічної діяльності та надання суб'єктам підприємництва права самостійного виходу на зовнішній ринок кожен менеджер повинен мати уяву про фінансовий механізм зовнішньоекономічних відносин. В цих умовах особливу роль має освоєння майбутніми менеджерами зовнішньоекономічної діяльності дисципліни «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції».

Мета дисципліни полягає у засвоєнні теоретичних основ міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій, формуванні знань та навичок щодо банківського обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.

Основні завдання дисципліни спрямовані на:

- розуміння еволюції розвитку міжнародних валютно-фінансових та кредитно-розрахункових відносин, становлення та організації світового валютного ринку та валютного ринку в Україні;
- розуміння цілей, функцій, норм, форм і правил міжнародних розрахункових, кредитних та валютних операцій;
- вивчення сутності міжнародних розрахункових, кредитних та валютних операцій, їх класифікації, механізмів проведення, документарного оформлення;
- отримання практичних навичок з відкриття та ведення валютних рахунків, здійснення міжнародних розрахункових, кредитних та валютних операцій, аналізу і оцінці ризику при здійсненні валютних операцій на практиці;
- формування інструментальних навичок науково-дослідницької роботи в частині пошуку наукової інформації, аналізу і узагальнення наукових підходів до вибору форм та оцінки ефективності різних видів кредитно-розрахункових та валютних операцій, обробки статистичної інформації, підготовки наукових і аналітичних оглядів.

Студенти повинні знати:

- загальні основи міжнародних розрахункових операцій та систему валютних рахунків;
- види та принципи здійснення документарних і не документарних

форм міжнародних розрахунків;

- механізм здійснення банківського кредитування в іноземній валюті, факторингові, форфейтингові та лізингові операції;
- сучасні принципи діяльності банків на валютному ринку;
- типи валютних операцій.

Студенти повинні вміти:

- використовувати набуті знання для самостійного дослідження, аналізу, діагностування валютного ринку;
- обґрунтовувати, оптимізувати та ухвалювати рішення в виборі форми міжнародних розрахунків;
- використовувати банківське кредитування з метою активізації ЗЕД суб'єктів.

Невід'ємною складовою частиною вивчення дисципліни є самостійна і індивідуальна робота студентів, яка спрямована на закріплення й поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання, набуття вмінь і удосконалення практичних навичок за відповідними напрямками навчання.

Самостійна робота виконується студентами особисто або у складі підгрупи студентів, де кожен її член самостійно виконує свою частину колективної роботи. Вона являє собою закінчену розробку, де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів і демонструє достатню компетентність автора в розкритті питань, що досліджуються.

Важливе значення в керуванні самостійною роботою студентів мають індивідуальні та групові консультації, мета яких — допомогти студентам у вивченні різних питань, правильно організувати самостійне вивчення предмета.

Індивідуальна робота студентів під керівництвом викладача передбачає науково-дослідницьку роботу студентів над проблемами теорії та практики міжнародних кредитно-розрахункових і валютних операцій.

Індивідуальна робота студентів складається з виконання індивідуальних завдань за темами курсу та індивідуального розрахунково-аналітичного завдання.

Індивідуальне завдання за темами курсу передбачає підготовку виступу у вигляді доповіді чи презентації, написання реферату, аналітичної довідки, надання графічного матеріалу.

Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання є підсумком вивчення дисципліни «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції» і охоплює найважливіші проблеми з кожного залікового модулю. Його мета - перевірити самостійне опрацювання студентами навчальної дисципліни, спроможність застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій з обґрунтуванням відповіді.

Варто також звернути увагу на те, що законодавство в сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності не стоїть на місці, тому

студентам рекомендується постійно стежити за правотворчою діяльністю органів влади, публікаціями в періодичній печаті, виступами по телебаченню, цікавитися новинками в мережі Internet.